

EINAR SALMEN RAHASTO

Maanviljelijän suurlahjoitus maakunnan hyväksi

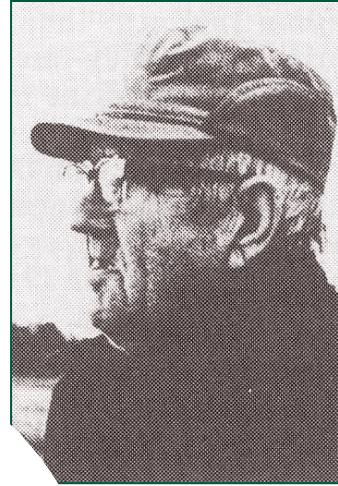
Rahasto perustuu alavutelaisen maanviljelijän Einar Salmen (1882–1965) testamenttiin ja tukee eteläpohjalaista tiedettä ja taidetta.

Einar Alfred Salmi syntyi Pihlajavedellä 15.8.1882 maanviljelijä Aaprami Joosepinpoika Salmen (ent. Lehtomäki) ja Maria Juhontytär Hautojärven kolmanneksi nuorimpana lapsena. Suurperheen lapsista yksitoista eli aikuisikään saakka. Perhe muutti 1890-luvulla Alavudelle, josta vanhemmat olivat hankkineet pitäjän vanhimpiin kuuluneen puolen manttaalin verotilan käsittävän Salmen talon.

Einar Salmi pääsi Alavuden kirkonkylän ylemmstä kansakoulusta 1896. Todistuksessa hänellä oli yhdeksän historiasta ja kirjallisuudesta harrastuksista sekä kahdeksan kaunokirjoituksesta, uskonopista ja muoto-opista. Einar Salmi oli jo lapsena tottunut työntekoon ja säästäväisyyteen, ja nämä ominaisuudet säilyivät läpi elämän.

Isänsä kuoltua 1916 Einar Salmi perisuutensa huomattavan suuresta omaisuudesta. Luonteelleen ominaisesti hän kartutti sitä edelleen elämällä erittäin säästeliäästi mihinkään tuhlaamatta. Hän kävi kuitenkin useaan otteeseen Amerikassa.

Perheetön Einar Salmi oli paitsi vaatimaton myös syrjäänvetäytyvä, ja alavutelaiset pitivät häntä omalaatuisena. Vanhemmiten hän oli epäluuloinen eikä halunnut kehoituksista huolimatta muuttaa kunnalliskotiin, vaikka kunto olisi sitä edellyttänyt. Hänen elintapansa ja ulkoinen

Kuva: Eteläpohjalaisia elämäkertoja III

olemuksensa olisivat antaneet aiheen jopa olettaa, että hän eli köyhyydessä. Näin ei kuitenkaan ollut, vaan hän jätti jälkisäädöksellään suuren omaisuuden, joka hyödytti myös paikkakuntalaisia. Omistamansa maa-alueet hän jätti kotikunnalleen, ja lähellä

Alavuden keskustaa sijaitseville maille syntyi useiden kymmenien talojen omakotitaloalueita.

Einar Salmi kuoli Alavudella 83-vuotiaana 25.3.1965. Etelä-Pohjanmaan rahastolle hän osoitti testamentissaan pääoman, josta muodostui yksi maakuntarahaston suurimmista nimikkorahastoista.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää.